

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Одеського державного
аграрного університету,
голова приймальної комісії

проф.

Михайло БРОШКОВ

«23» травня 2024 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти
за ОПП «ЗАХИСТ І КАРАНТИН РОСЛИН»
галузі знань 20 «АГРАРНІ НАУКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВО»
на основі ОР «Бакалавр», ОКР «Спеціаліст»

Програма фахового вступного випробування при вступі на спеціальність 202 «Захист і карантин рослин» для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі ОР «Бакалавр», ОКР «Спеціаліст» на перший курс розроблена:

доцентом , к.б.н. Олегом КРАЙНОВИМ;

доцентом , к. с.-г. н. Галиною БАЛАН.

Гарант ОПП: професор, д.с-г.н. _____ Кривенко А.І.

Розглянуто і схвалено на засіданні Вченої Ради
агробіотехнологічного факультету
від « ____ » _____ 2024 року протокол № _____

ЗМІСТ

	ВСТУП.....	4
1	БАЗОВА ЧАСТИНА ПРОГРАМИ	5
	1.1Хімічний захист рослин	
	1.2Біологічний захист рослин	
	1.3Ентомологія	
	1.4Фітопатологія	
2	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ	6
3	РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	7

ВСТУП

До участі в конкурсі для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Захист в карантин рослин» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» допускаються особи, які мають документ державного зразка про здобутий ОР «Бакалавр», ОКР «Спеціаліст».

Мета вступного випробування – перевірка знань, умінь та навичок абітурієнтів програмним вимогам, з'ясування компетентності та оцінки ступеня підготовленості вступників для отримання другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин».

Вступник повинен володіти сукупністю видів діяльності, які передбачені освітньо-кваліфікаційною характеристикою бакалавра за напрямом «Захист і карантин рослин». Вступник повинен:

- виявити базові знання з теорії і практики основних дисциплін, що виносяться на вступне випробування: фітофармакологія, біологічний захист рослин, фітопатологія, ентомологія;
- знати сучасні засоби захисту рослин від шкідливих організмів, хвороби рослин, шкідники на основних сільськогосподарських культурах, систематичне положення, біологічні особливості шкідливих організмів;
- продемонструвати навички творчого критичного погляду на поставлені практичні завдання та розробки обґрунтованих пропозицій щодо їх розв'язання.

1.БАЗОВА ЧАСТИНА ПРОГРАМИ

1.1. ХІМІЧНИЙ ЗАХИСТ РОСЛИН

Класифікація хімічних засобів захисту. Основи агрономічної токсикології. Санітарно-гігієнічні основи застосування пестицидів. Вплив пестицидів на оточуюче середовище. Фізико-хімічні основи застосування пестицидів. Засоби боротьби з шкідниками рослин. Фунгіциди. Гербіциди. Дефоліанти і десиканти. Регулятори росту і розвитку рослин, ретарданти. Комплексне застосування пестицидів.

1.2. БІОЛОГІЧНИЙ ЗАХИСТ РОСЛИН

Механізми природної регуляції чисельності шкідливих організмів – як основа біологічного методу захисту рослин. Основні групи біотичних чинників, що регулюють чисельність шкідливих фітофагів та бур'янів. Продукти життєдіяльності організмів. Біологічні засоби захисту рослин та біотехнологічні основи їх виробництва. Біологічні засоби в інтегрованому захисті рослин.

1.3. ЕНТОМОЛОГІЯ

Методи захисту рослин від шкідників. Багатоїдні шкідники. Шкідники зернових злакових культур. Шкідники рису. Шкідники однорічних зернових бобових культур. Шкідники багаторічних бобових культур. Шкідники цукрових буряків. Шкідники льону. Шкідники конопель. Шкідники соняшнику. Шкідники ефіроолійних культур. Шкідники картоплі. Шкідники тютюнових культур. Шкідники капустяних культур. Шкідники лілійних овочевих культур. Шкідники зонтичних овочевих культур. Шкідники гарбузових овочевих культур. Шкідники овочевих культур у закритому ґрунті. Шкідники плодових культур. Шкідники суниць і малини. Шкідники смородини і агрусу. Шкідники виноградної лози. Шкідники полезахисних лісонасаджень. Шкідники листяних порід. Шкідники хвойних порід. Шкідники зерна та інших сільськогосподарських продуктів під час зберігання.

1.4. ФІТОПАТОЛОГІЯ

Поняття про хвороби рослин. Класифікація хвороб рослин. Неінфекційні хвороби рослин. Інфекційні хвороби рослин та їх збудники. Динаміка інфекційних хвороб. Імунітет рослин до інфекційних хвороб. Методи і засоби захисту сільськогосподарських культур від хвороб. Хвороби зернових культур. Хвороби зернобобових культур. Хвороби багаторічних бобових трав. Хвороби технічних культур. Хвороби картоплі і овочевих культур. Хвороби плодових культур. Хвороби ягідних культур. Хвороби винограду.

3. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Під час випробування вступнику пропонується виконати тестові завдання, які включають питання теоретичного характеру, що відповідають базовій частині програми. Для вступних випробувань розроблено 2 варіанти тестових завдань по 50 тестових питань в кожному. Для кожного варіанту розроблені ключі правильних відповідей.

Кожен екзаменаційний тест зброшурується, в ньому вказується: № варіанту, тестові питання, варіанти відповідей і графа для відповідей абітурієнтом. Фахове вступне випробування проводиться у письмовій формі. Тривалість вступного фахового іспиту 1 година (1,2 хвилини на одне тестове питання). Фахове вступне випробування оцінюється за 200-бальною шкалою (табл. 3.1).

Таблиця 3.1. Критерій оцінювання вступного випробування

Кількість вірних відповідей для 50 питань	Оцінювання по шкалі 100-200 балів	Кількість вірних відповідей для 50 питань	Оцінювання по шкалі 100-200 балів
0	0	26	104
1	4	27	108
2	8	28	112
3	12	29	116
4	16	30	120
5	20	31	124
6	24	32	128
7	28	33	132
8	32	34	136
9	36	35	140
10	40	36	144
11	44	37	148
12	48	38	152
13	52	39	156
14	56	40	160

15	60	41	164
16	64	42	168
17	68	43	172
18	72	44	176
19	76	45	180
20	80	46	184
21	84	47	188
22	88	48	192
23	92	49	196
24	96	50	200
25	100		

Голова фахової комісії

КРИВЕНКО А.І.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Антонюк С.І., Гончаренко О.І., Рубан М.Б. Сільськогосподарська ентомологія: практикум. К.: Вища школа, 1986. 278 с.
2. Білик М.О. Біологічний захист рослин: посібник до лабораторно-практичних занять. Харків: Майдан, 2009, 424 с.
3. Бобильов, Ю. П. Бригадиренко, В. В. та ін. Екологія: базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів. Харків: Фоліо, 2014. 672 с.
4. Бойчук Л. Д., Соломенно Е.М., Бугай О.В. Екологія і охорона навколишнього середовища: Навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2003. 284 с.
5. Гончаренко І.В. Будова рослинного організму: навчальний посібник. Суми: ВТД "Університетська книга", 2004. 200 с.
6. Євтушенко М.Д., Марютін Ф.М., Туренко В.П. Фітофармакологія: підручник. К.: Вища освіта, 2004. 432 с.
7. Запольский А.К. Основи екології: Підручник. К.: Вища шк., 2001. 358 с.
8. Кулешов Н.В., Білик М.О., Фітосанітарний моніторинг і прогноз: Навчальний посібник. Харків: Еспада, 2008. 512 с.
9. Кучерявий ВЛ. Екологія. Львів: Світ, 2000. 500 с.
10. Марютін Ф.М., Пантелєєв В.К., Білик М.О. Фітопатологія: Навчальний посібник/За ред. проф. Ф.М. Марютіна. Харків: Еспада, 2008. 552 с.
11. Мовчан О.М. Карантинні шкідливі організми. Частина 1. Карантинні шкідники. К.: Світ, 2002. 288 с.
12. Мороз І.В., Гришко-Богменко Б.К. Ботаніка з основами екології: навч. посібник. К.: Вища шк., 1994. 240 с.
13. Мусієнко М.М. Фізіологія рослин. К.: Вища школа, 1995. 503 с.
14. Мусієнко М.М., Серебряков В.В., Брайон О.В. Екологія. Охорона природи: Словник-довідник. К.: Знання. 2002. 550 с.
15. Пересипкін В.Ф. Сільськогосподарська фітопатологія: підручник. К.: Аграрна освіта, 2000. 415 с.
16. Рубан М.Б., Антонюк С.І., Гончаренко О.І. Шкідники польових культур: практикум. К.: Урожай, 1996. 232 с.
17. Сикало О.О., Мовчан О.М., Устінов І.Д. Карантинні шкідливі організми. Карантинні хвороби. Київ: Колобіг, 2005. 412 с.
18. Сокур Л.М. Ботаніка. Курс лекцій. К.: Фітосоціоцентр, 2001. 288 с.
19. Стеблянко М.І., Гончарова К.Д., Закорко Н.Г. Ботаніка: Анатомія і морфологія рослин: навч. посібник. К.: Вища школа, 1995. 384 с.